

Kızamık Hastalığı

Hakkında Bilgilendirme Broşürü

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ

Kızamık nasıl bir hastalıktır?

Kızamık hastalığı kızamık virüsünün neden olduğu oldukça bulaşıcı bir hastalıktır. İnsandan insana damlacık yoluyla (solunum yoluyla) bulaşır. Hastalık, ateş, öksürük, burun akıntısı ve genellikle gözlerde kızarıklık ile başlar, bu belirtilere halsizlik, boğaz ağrısı ve yanak mukozasında 1-3 mm boyutunda beyaz lekeler (koplik lekeleri) eşlik edebilir. Ateşin başlamasından yaklaşık iki ile dört gün sonra baş ve boyundan başlayarak tüm vücuda yayılan döküntü ortaya çıkar ve bu döküntüler üç ile dört gün sonra kahverengimsi bir renge dönüşür.

Kızamık nasıl bulaşır?

Daha önce aşılanmamış veya kızamık geçirmemiş biri bu virüsle karşılaştığında çok büyük bir ihtimalle kızamığa yakalanır ve çevresine de bulaştırma riski çok yüksek biri haline gelir.

Kızamık bulaşmış bir kişi, aşılanmamış yakın temasta bulunduğu 10 kişiden 9'unu kızamığa bulaştırabilir. Virüs, hasta kişiyle yakın temas sonucu, özellikle solunum yoluyla kolaylıkla bulaşır, bu nedenle toplumda hızlı yayılabilen bir enfeksiyon hastalığı olarak kabul edilir.

Hasta biriyle temas eden kişide belirtiler ortalama 10-12 gün sonra ortaya çıkar. Bulaştırıcılık, döküntülerin görülmesinden 4 gün önce başlar ve 4 gün sonrasına kadar devam eder.

Hasta kişilerin döküntüler başladıktan sonra 1 hafta boyunca evden çıkmaması ve evdeki bireylerle teması azaltılması gerekir. Virüs ortamlarda en fazla iki saate kadar, solunan havada ise yarım saat bulaştırıcı olarak kalabilir.

Kızamık hastalığının komplikasyonları var mıdır?

Kızamık hastalığı özellikle aşılanmamış ve daha önce kızamık geçirmemiş kişilerde ağır seyrebilmekte ve bazen ölümcül komplikasyonlara yol açabilmektedir. Ciddi komplikasyonlar özellikle 5 yaş altı çocuklarda ve 30 yaş üstü erişkinlerde daha yaygındır. Orta kulak iltihabı, zatürre, gastroenteritler, görme problemleri, kalp kası iltihapları ve menenjit gibi sorunların yanı sıra subakut sklerozan panensefalit (SSPE) adı verilen kalıcı ve ilerleyici bir ensefalit (beyin iltihabı) türüne de neden olabilmektedir. Türkiye'de de mevcut olan SSPE hastalığının kızamık geçirildikten ortalama 7-10 yıl sonra ortaya çıktığı, özellikle erken çocukluk çağında kızamık geçirenlerde daha yaygın olduğu bilinmektedir.

Kızamık tedavi edilebilir mi? İyileşme süreci nasıldır?

Tedavisinde destekleyici yaklaşımlar önerilmektedir. Hastanın dinlenmesi ve sıvı alması oldukça önemlidir. Ateşin kontrol altına alınması ve A vitamini desteği de önerilmektedir. İyileşme genellikle döküntünün ortaya çıkmasından sonraki 48 saat içinde başlar. Öksürük, kızamıktan sonra 1-2 hafta devam edebilir. Kızamık geçirilmesi ömür boyu bağışıklık bırakır.

Kızamıktan nasıl korunabiliriz?

Kızamıktan korunmanın tek yolu kızamık aşısıdır. Kızamık aşısı, 2000 ile 2021 yılları arasında 56 milyon ölümü engellemiştir. Kızamık aşısı, Sağlık Bakanlığının çocukluk dönemi aşı takviminde KKK (Kızamık- Kızamıkçık- Kabakulak) şeklinde, 12. ayda ve (1 Temmuz 2016 tarihinde doğanlardan başlamak üzere) 48. ayına girmiş olan tüm çocuklara iki doz olarak ücretsiz uygulanmaktadır. Bağışıklama Danışma Kurulu'nun 25.09.2019 tarihli kararıyla: 9 ila 12 ay arasında olan tüm bebeklerde ilave bir doz kızamık içeren aşı uygulamasına devam edilmektedir. Bu bebeklere 12. ayı doldurduklarında ise rutin KKK aşısı dozunun uygulanması gerekmektedir.

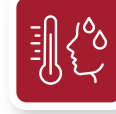
Erişkinler de kızamık aşısı olmalı mıdır?

Çocukken aşılanıp aşılanmadığını ve kızamık hastalığı geçirip geçirmediğini bilmeyen erişkinler de aşılanmalıdır. Bu durumdaki adolesan ve erişkinler bir ay arayla iki doz aşı olmalıdırlar.

Sağlık çalışanları da aşılanmalı mıdır?

Kızamık hastalığına karşı bağışık olmayan ve/veya kızamığa karşı bağışıklık durumunu bilmeyen tüm sağlık çalışanlarına yaşa bakılmaksızın KKK aşılarının yapılması gerekmektedir. Aşılama öncesinde serolojik değerlendirmeye gerek yoktur. Aşı en az bir ay ara ile iki doz olarak uygulanmalıdır.

Kızamık aşısının yan etkisi var mıdır?

Çok ciddi bir yan etkisi yoktur. %5-15 olguda 1-2 hafta süren ateş yapabilir. %5 olguda döküntü ve lenf bezlerinde şişlik görülebilir. Anafilaksi, ateşli havale gibi yan etkileri ise çok nadirdir. Kızamık aşısı canlı bir aşı olduğu için gebelere, bağışıklık sistemi baskılanmış hastalara ve kanser hastalarına uygulanmamalıdır.

Kızamık geçirmekte olan biriyle temas ettiğimizde ne yapmalıyız?

Olası ve/veya kesin kızamık vakasıyla temas etmiş olan ve iki doz aşılandığını belgeleyemeyen ve/veya hastalığı geçirmemiş olan 6 aydan büyük aşı yapılabilecek herkese koruyucu olarak ilk 72 saat içerisinde bir doz KKK aşısı uygulanmalıdır. Bu durumdaki temaslı kişinin en yakın sağlık kuruluşuna başvurması gerekmektedir. Altı ayın altındaki bebekler, gebeler, bağışıklığı azalmış (immünsuprese) kişiler ve aşının yapılamayacağı diğer durumlarda ise ilk 6 gün içinde damardan immünglobülin (IVIG) uygulanmalıdır.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ

Mustafa Kemal Mahallesi 2147 Sokak No:3 06510 Çankaya / ANKARA

Tel: +90 (312) 409 81 00 • **Fax:** +90 (312) 409 81 09

teb@teb.org.tr • www.teb.org.tr